

Obvodný notársky úrad Trenčianske Teplice

(1871 – 1945 (1963))

Opis na úrovni fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference kode	SK_1570_15133	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný notársky úrad Trenčianske Teplice	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1871-1945 (1963)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	15,62 bm (854 úradných kníh z rokov, 81 kusov registratúrnych pomôcok, 25 archívnych škatúl spisov, 3 ks máp, 270 ks plánov, 1 fotografia)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný notársky úrad v Trenčianskych Tepliciach	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Úrad notára sa objavoval na najnižšom stupni verejnej správy a súčasne miestnej samosprávy v Uhorsku už v 13. storočí, avšak jeho postavenie bolo dlho vymedzené iba stoličnými štatútmi. Až priebehu 19. a 20. storočia bola funkcia notára upravená zákonnými článkami č. IX z roku 1836, č. IX z roku 1863, č. XVIII z roku 1871 a č. XXII z roku 1886. Zákon z roku 1836 kládol dôraz na zmluvný pomer notára k obci. Podľa zákona z roku 1871 mali župy vypracovať vzorové obecné štatúty s právami a povinnosťami notára a obce. Právom obcí bolo vstúpiť s inými obcami do notariátu. Povinnosťou notára bolo viesť písomnú agendu obcí a evidencie, vypracovávať	Dejiny správy pôvodcu

		<p>každoročne rozpočet a záverečný účet a kontrolovať daňové priznania. Zákon z roku 1886 kompetencie notára ešte viac rozšíril. Stal sa radcom obecného predstavenstva a mal dozor nad vykonávaním zákonov a nariadení v obciach.</p> <p>Úrad a pôsobnosť obecných a obvodných notárov bola po vzniku Československej republiky v roku 1918 upravená zákonom č. 211/1920 Zb. z. a n. a nariadením vlády č. 383/1920 Zb. z. a n. Od 1. augusta 1920 sa notári stali štátnymi úradníkmi a od 30. 11. 1922 podľa zákona č. 243/1922 Zb. z. a n. sprostredkovávali a zabezpečovali úlohy štátnej správy. Notárom postupne pribudli ďalšie úlohy súvisiace napríklad s novým systémom volieb, agendou vyplývajúcou z činnosti na úseku požiarnom, stavebnom, cestnom, poľnohospodárstva, polície a i. V dôsledku obnovenia župného zriadenia na Slovensku prešla podľa zák. č. 190/1939 Sl. z. od 1. januára 1940 na obecné a obvodné notárske úrady veľká časť agendy, ktorú predtým vykonával okresný úrad. Notárske úrady sa týmto posunuli do sféry samostatných úradov verejnej správy.</p> <p>Citovaným zákonom z roku 1920 dostal notár právo veta. Jeho úlohou bolo sprostredkovanie a zabezpečovanie úloh štátnej správy v obciach notariátu. Veľké obce, ktoré boli schopné samé plniť úlohy a vydržiavať notára, mali obecného notára.</p> <p>Dátum vzniku Obvodného notárskeho úradu v Trenčianskych Tepliciach sa dá veľmi ťažko určiť, avšak najstarším zachovaným archívnym dokumentom siahajúcim do obdobia vzniku notárskeho úradu je schvaľovanie rozpočtu obecnej školy v Trenčianskych Tepliciach z roku 1871. Je predpoklad, že v danom období už notársky úrad fungoval, aj keď zasadania obecného zastupiteľstva sú konkrétne doložené od roku 1893. Do obvodu notárskeho úradu v Trenčianskych Tepliciach patrili obce Omšenie a Trenčianske Teplice. Jedným z prvých známych notárov mesta Trenčianke Teplice bol Antal Ferényi v rokoch 1893 – 1906. Následne zastávali túto funkciu v rokoch 1906 – 1908 Jenő Szantó; 1908 – 1915 Karol Engel; 1916 – 1921 Jozef Szmierko; 1921 – 1923 Vladimír Porubský; 1923 – 1935 Martin Csorba; 1936 – 1945 Dezider Molec. V rokoch 1935 – 1937 robil notárskeho adjunkta Aladár Flóra.</p> <p>Obvodný notársky úrad v Trenčianskych Tepliciach zanikol 7. apríla 1945, kedy boli na základe rozhodnutia Povereníctva SNR vytvorené národné výbory.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Zo spisovej agendy obvodného notárskeho úradu sa zachovali prezidiálne spisy, administratívne, ale aj účtovné dokumenty. Spisy sa zapisovali chronologicko-numericky, viedli sa k nim aj indexy.</p>	Dejiny archívneho fondu

		<p>Registratúra notárskeho úradu sa podľa zápisnice o preberaní archívnych dokumentov zo dňa 25. októbra 1962 nachádzala v suchých miestnostiach v budove MsNV Trenčianskych Tepliciach. Dokumenty boli v dobrom stave, pripravené na odvoz v previazaných balíkoch. Archívny fond sa niekoľkokrát sťahoval, najskôr bol umiestnený v Okresnom archíve v Trenčíne na Palackého ulici č. 29. Následne po uvoľnení týchto priestorov spotrebnému družstvu Jednota v roku 1966, boli všetky archívne fondy pracoviska uskladnené v telocvični býv. učňovskej školy vedľa synagógy. Zrušením ďalšieho pracoviska archívu v budove MsNV v Trenčíne sa roku 1973 presťahovali archívne fondy Okresného archívu v Trenčíne do Zamaroviec. V roku 1981 začali pracovníci s triedením fondov notárskych úradov nachádzajúcich sa v rozsype a nepriaznivých klimatických podmienkach, kde priemerná vlhkosť dosahovala 93 %. Po výstavbe účelovej budovy archívu sa archívne fondy uložené v Zamarovciach presťahovali v rokoch 1987 a 1988 do depotu v Trenčíne na Kožušnickej ulici. Po viac ako dvoch desaťročiach sťahovania konečne našiel aj archívny fond Obvodného notárskeho úradu v Trenčianskych Tepliciach svoje trvalé miesto uloženia. Inventár v rukopise s úvodom vypracoval v roku 1983 odborný archivár Jozef Ilčík. Po vykonanej reinventarizácii fondu vyhotovila v roku 2008 Ruth Černá čistopis inventára, doplnila údaje do úvodu a vypracovala registre. Inventarizačné záznamy administratívnych spisov v maďarskom jazyku, ročníky 1871 – 1918, vypracovala Mgr. Mária Ďurčová.</p>	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Písomnosti archívneho fondu Obvodný notársky úrad v Trenčianskych Tepliciach prevzal Okresný archív v Trenčíne v roku 1962 pod prírástkovým číslom 37. Obsahoval 650 balíkov spisov a 105 kníh, objem archívneho fondu predstavoval 26 bm. Ďalším prírástkom č. 434 z roku 1989 sa stal pokladničný denník z rokov 1936-1942, je to jediný archívny dokument Rímskokatolíckej ľudovej školy v Trenčianskych Tepliciach. Posledným prírástkom archívneho fondu sa stali matričné knihy z rokov 1895 – 1906 prevzaté dňa 29.04. 2015 pod prírástkovým číslom 1557, ktorý predstavoval 0,4 bm.</p>	Spôsoby získavania archívnych prírástkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Najstarším dokumentom fondu je administratívny spis o prerokovaní rozpočtu obecnej školy v Trenčianskych Tepliciach z roku 1871. Zápisnice obecného zastupiteľstva Trenčianske Teplice sa zachovali už od roku 1893, obecnej rady a komisií od roku 1923. Zápisnice obecného zastupiteľstva v Omšeni sa zachovali neúplné od roku 1894 do roku</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu

		<p>1938. Najstaršou správnou knihou pochádzajúcou z roku 1893 sú zápisnice obecného zastupiteľstva Trenčianskych Teplíc. Pomerne kompletne sú evidenčné knihy 1885 – 1945 (1963). Najstaršou evidenčnou knihou je evidencia majiteľov pozemkov v Trenčianskych Tepliciach z roku 1885. Úrad miestnych národných výborov pokračoval vo vedení niektorých evidencií aj po roku 1945. V niektorých sa nachádzajú aj záznamy Mestského národného výboru v Trenčianskych Tepliciach, takže najmladšie zápisy v nich sú aj z roku 1963, ako napríklad evidencia majiteľov domov 1923 – 1945 (1963). Prezidiálne registratúrne pomôcky sú od roku 1924 do r. 1945, administratívne 1907 – 1945, priestupkové protokoly sa zachovali len torzovite z rokov 1928, 1932 a 1935 a indexy k administratívnym protokolom pochádzajú z rokov 1909 – 1945. Prezidiálna agenda úradu je zastúpená medzerovite spismi od roku 1925 – 1943. Viedli sa k nej prezidiálne protokoly. V administratívnych písomnostiach sa jednotlivo objavujú nekompletné ročníky už od roku 1871, od roku 1895 do roku 1945 sú súvisle zachované. Od roku 1907 sa k nim viedli administratívne protokoly a od roku 1909 indexy.</p> <p>Účtovný materiál je zachovaný takmer komplexne, ročníky 1884 – 1945 (1959). Delí sa podľa obcí a tiež na štátne a obecné hospodárstvo. Najstaršou účtovnou knihou je hlavná kniha príjmov a výdavkov obecnej pokladnice v Trenčianskych Tepliciach z roku 1884.</p> <p>Pomerne bohatou dokumentáciou sú aj mapy a plány. Najstaršie z tejto skupiny a historicky cenné sú mapy ochranných pásiem liečivých prameňov v Trenčianskych Tepliciach a Omšeni pochádzajúce z roku 1891. Ďalej sa tu nachádzajú aj plány a projekty rodinných domov, obecných stavieb, vodovodu a kanalizácie v Trenčianskych Tepliciach, víl, penziónov, obchodíkov, zdravotníckych zariadení, situačné plány Trenčianskych Teplíc, zástavbové plány, základný upravovací plán a projekty vicinálnej cesty Trenčianske Teplice – Omšenie.</p>	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	<p>V roku 1962 po prevoze archívneho fondu Obvodného notárskeho úradu v Trenčianskych Tepliciach do Okresného archívu v Trenčíne čakali na archívárov vyradovacie a triediace práce, čo je poznamenané aj v zápisnici o prevzatí archívneho materiálu. Zamestnanci archívu Peter Štibraný a Alexander Zrebený odhadli prírastok na cca 70 – 80 bm, avšak pred začatím spracovávanía fondu odborným pracovníkom Jozefom Ilčíkom v roku 1982 fond pozostával už len z 26 bm. Po následnom</p>	Vyradovanie a hodnotenie

		usporadúvaní a vyradení v roku 1983 archívny fond predstavoval 13 bm.	
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Fond je usporiadaný podľa diplomatického hľadiska do piatich skupín. Prvá časť obsahuje správne a evidenčné knihy, druhú tvoria prezidiálne a administratívne spisy s registratúrnymi pomôckami, v tretej časti je zinventarizovaný účtovný materiál a vo štvrtej časti mapy a plány. Keďže inventár bol vyhotovený v roku 2008 a posledný prírastok do archívneho fondu bol v roku 2015, bola pridaná nová vecná skupina dodatok, ktorá pozostáva z matričných kníh.</p> <p>Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený inventárom v nasledujúcej štruktúre:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. Knihy <ul style="list-style-type: none"> A. Správne B. Evidenčné II. Spisový materiál <ul style="list-style-type: none"> A. Registratúrne pomôcky <ul style="list-style-type: none"> a) prezidiálne b) administratívne c) priestupkové B. Spisy <ul style="list-style-type: none"> a) prezidiálne b) administratívne III. Účtovný materiál IV. Mapy a plány V. Dodatok <ul style="list-style-type: none"> I. Knihy B. Evidenčné <p>Knihy sa delia na správne a evidenčné, spisový materiál obsahuje registratúrne pomôcky a spisy. Samostatnou vecnou skupinou je účtovný materiál a mapy a plány. Poslednou vecnou skupinou je dodatok, ktorý pozostáva z kníh (matrik). Inventárnou jednotkou je pri knihách jeden zväzok. Pri prezidiálnych a administratívnych spisoch je inventárnym číslom jeden ročník. Účtovný materiál je usporiadaný podľa jednotlivých obcí a inventárnu jednotku tvorí účtovný materiál vzniknutý v obci za rok. Inventárnu jednotku</p>	Spôsob usporiadania

		pri mapách a plánoch tvorí ukladacia jednotka. Inventárny zápis pri knihách sa skladá z inventárneho čísla, názvu inventárnej jednotky a ročníka alebo z rozpätia rokov. Pri spisoch je inventárnou jednotkou jeden ročník spisov alebo vecná skupina spisov so stručnou charakteristikou. Fond obsahuje 462 inventárnych jednotiek.	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovať so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcí
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský, maďarský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	čiastočne poškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Štátny okresný archív v Trenčíne. Jozef Ilčík: Obvodný notársky úrad v Trenčianskych Tepliciach 1871 - 1945 (1963), Trenčín 1983 Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Bratislave, pobočka Trenčín. Ruth Černá: Obvodný notársky úrad v v Trenčianskych Tepliciach 1971-1945 (1963), inventár, Trenčín 2008, evid. č. 15133	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Archívna pomôcka o tom neinformuje.	Existencia a umiestnenie

			kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	<p>Pozri 3.4.5.</p> <p>Prvý inventár v rukopise s úvodom vypracoval v roku 1983 odborný archivár Jozef Ilčík. Po vykonanej reinventarizácii fondu vyhotovila v roku 2008 Ruth Černá čistopis inventára, doplnila údaje do úvodu a vypracovala registre.</p> <p>Inventarizačné záznamy administratívnych spisov v maďarskom jazyku, ročníky 1871 – 1918, vypracovala Mgr. Mária Ďurčová.</p> <p>V tlačenej podobe bol vydaný v roku 2008.</p> <p>Opis vyhotovila Mgr. Simona Mikušková v decembri 2020.</p>	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	01.12. 2020	Dátum vyhotovenia opisu